

5/446

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

7. maja 9

744/T.

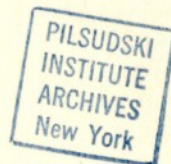
744/T

Do

Ministerstwa Spraw Zewnętrznych

W załączeniu przesyłam: 1. pismo Prezydium delegacji Rad
Polskich Litwy i Białorusi, 2. Pismo Wileńskiej Rady Biało-
ruskiej, 3. Pismo tymczasowego Wileńskiego Komitetu Litewskie
go.

Major i Adjutant Generalny.

20

81

Do Jeneralnego Komisarza Ziem Wschodnich

P. J. Osmołowskiego.

Stojąc na gruncie niepodległości demokratycznej Litwy, my, przedstawiciele litewskich warstw demokratycznych w Wilnie, uważamy zajęcie Wilna przez wojska polskie za okupację.

Chcielibyśmy wierzyć hasłu, które ogłosił Naczelny Dowódca wojsk okupacyjnych: "dać wszystkim wolność i swobody dla rozwiązania wewnętrznych, narodowościowych i wyznaniowych spraw bez jakiegokolwiek gwałtu lub nacisku ze strony Polski". Lecz fakta życia dzisiejszego nie mówią nam wcale, by przyrzeczenie to mogło być urzeczywistnione.

Widzimy, że przy każdej okupacji rujnuje się życie kraju. Tym bardziej odczuwa to Litwa ze swą stolicą Wilnem na czele, tak zrujnowane tylu okupacjami. Ciężki ten stan potęguje się jeszcze wskutek reakcji, jaka następuje po ustąpieniu bolszewików. Wobec tego uważamy za niezbędne skupienie wszystkich miejscowych sił demokratycznych dla odbudowy kraju i umocnienia powstającej państwowości litewskiej, i zapewnienie ku temu następujących warunków:

- 1/ z wyjątkiem spraw frontu, oddanie pełni władzy miejscowym mieszkańcom,
- 2/ oparcie tymczasowych władz miejscowych na warstwach demokratycznych,
- 3/ wcielenie w życie równouprawnienia wszystkich zamieszkujących kraj nasz narodowości,
- 4/ faktyczne równouprawnienie języków miejscowych/litewskiego polskiego, białoruskiego i żydowskiego/
- 5/ zupełne wcielenie w życie wszystkich praw obywatelskich /swob. słowa i druku, sumienia, zebrań, związków itd./
- 6/ usunięcie terroru politycznego,
- 7/ rozbrownienie dzieci, wyrostków i band ochotniczych.
- 8/ usunięcie wszelkich przeszkód dla ekonomicznego ożywienia kraju, zwłaszcza wzbronienie wywożenia z Litwy wszelkiego dobra.

Wówczas tylko, gdy władze okupacyjne zapewnią nam te warunki, będziemy mogli wziąć udział w podejmowanej przez nie pracy przy odbudowie kraju, przyjmując na siebie i odpowiedzialność za nią.

Przedstawiciele Tymczasowego Wileńskiego

26.4.1919.

Komitetu Litewskiego.

Prezes Komitetu /-/ Myk. Birziska.
Viceprezes Kom. Ks. Józef Tumak
Członek Fr. Maczita.
Sekretarz Komitetu Ign. Jonysz.

Za zgodność odpisu:

O D P I S /tekst litewski/

Generaliniam Ryty žemiej Komisarai

J. Osmołowskiui.

Vadnodamies demokratine Lituvos nepriklausomybe, mes, Vilniaus lietuvių demokratinius grupius atstovai, laikove okupacija Lenky karinės Vilniaus užemina.

Mes noretume tiketi tos karinės Vyransioje Vado paskelbtu-ju obalsiu: "Duotvisiems valios ir laisves vistu vietos tanty ir tikybos veikalams be kokio sumrto ir prievartos is Lenkas puzes" Bet is sius diemy gyvenimo fakty da nematyli, kad gaity, zvykti tie geidziamieji žadai.

Mesmatowe, jog sukieveiena okupacija zra krasto gyvenimas. Juo sankiani taiatjuto Lietuva, ypaciai jos sostine Vilniees, matetiek okupacija. Reakcija, kuñ, bolsevikams atsitraukus, pakele savo galba dar labian apsunkina jo padejima. Del to mes manocne, jog butinai reikalinga sutrankti visas demokratines jegas, novint atstatyti suirusi krasto gyvenima ir sustiprianti bekjancia Lietuvos valstybe, ir užtikriuti sias darbo aglygas:

- 1/ isemius fronto dalykus, visa valdria pavesti vietos gyventjams
- 2/ visas valdymo istaigas remti demokratiniiais visuomenies slugniais,
- 3/ irykdyti gyveniman visu vietostantes teismus lygybs,
- 4/ skunytitikra vietos kalba /lietovios, lenkas, gudes ir žydas/lygybe.
- 5/ swykdyti gyveniman visas pilietives /žodžio, spandos, sažines, susirinkims, draugiju ir t.d./
- 6/ sustabdyti politius terora,
- 7/ nuginkluoti vaikiscius ir savanorius ganjas.
- 8/ pasaliuti visas kliutis ekonominiam krasto atgzjumi ypaciai ne leisti vezti is Lietuvos bet koki turta.

Sitmis, okupacijos vyresnybes užtikriumis, sglygonis mes tegalime detis prie darbo, reikalingo krasto gerovei atstatyti imautis ant savos sunkios atstamobybes uzji.

Laikonojo Vilniaus Lietuvios Komiteto sgalisti.

Komiteto Pirminiukas Myk. Birzyska

" Vicepirminiukas Kun. Juozas
Tumas
Marys Fr. M aczidak.

Komiteto sekretorius Igns Jonysz as.

26.4.1919.

Za zgodność odpisu:

